

احکام استحاضه

خونی که گاهی اوقات از رحم زن خارج میشود و خون زخم و دمل و حیض نباشد خون استحاضه نام دارد به زنی که خون استحاضه می بیند مستحاضه می گویند.

نشانه های خون استحاضه:

خون استحاضه غالباً سرد و زرد رنگ است و بدون فشار و سوزش بیرون می آید.

خون استحاضه به سه دسته تقسیم می شود:

استحاضه قلیله، متوسطه، کثیره

برای اینکه زن بفهمد استحاضه ی او از کدام نوع است بنا بر احتیاط واجب باید در وقت هر نماز، مقداری پنبه در فرج خود بگذارد پس از لحظه ای بیرون آورد، بنا براین اگر:

۱- خون به پنبه رسیده ولی در آن نفوذ نکرده و از طرف دیگر آن پیدا نشده «استحاضه قلیله» است.

۲- خون در پنبه نفوذ کرده و از طرف دیگر آن ظاهر شده ولی بر نوار بهداشتی جاری نشده «استحاضه متوسطه» است.

۳- خون در پنبه نفوذ کرده از طرف دیگر هم ظاهر می شود و بر نوار بهداشتی هم جاری شده «استحاضه کثیره» است.

این خود آزمایشی باید در وقت نماز و نزدیک خواندن آن باشد، پس اگر قبل از وقت نماز انجام شود فایده ای ندارد.

وظیفه مستحاضه قلیله چیست؟

مستحاضه قلیله چند وظیفه دارد:

۱- بدن را تطهیر کند.

۲- در صورتیکه خوف ضرر نباشد واجب است پیش از وضو و غسل و پس از آن از خروج خون جلوگیری کند. (از نظر آیت الله مکارم اگر جلوگیری از خروج خون سخت و مشقت آور باشد لازم نیست)

۳- برای هر نماز یک وضو بگیرد (مثلاً برای نماز ظهر یک وضو و برای عصر وضوی دیگر)

۴- بنا بر احتیاط واجب نوار بهداشتی را عوض کند.

آیت الله مکارم و آیت الله سیستانی: واجب است از سرایت خون به سایر اعضا جلوگیری کند، اما عوض کردن نوار بهداشتی و مانند آن واجب نیست؛ هر چند احتیاط مستحب است.

نکته: خون استحاضه قلیله وضو را باطل می کند ولی موجب غسل نیست.

وظیفه مستحاضه متوسطه چیست؟
همه مراجع (به جز آیت الله مکارم) مستحاضه متوسطه چند وظیفه دارد:

۱- تمام کارهای مستحاضه قلیله را انجام دهد.

۲- در هر شبانه روز يك غسل پیش از نماز صبح به جا آورد؛ بدین ترتیب که اگر پیش از نماز صبح خون استحاضه متوسطه دیده، باید برای نماز صبح غسل کند تا صبح دیگر و اگر این حالت پیش از نماز دیگر (مانند ظهر و عصر یا مغرب و عشا) برایش پیش آید، برای آن نماز باید غسل کند، ولی از فردای آن روز اگر به همان حالت متوسطه باقی بماند، باید پیش از هر نماز صبح غسل کند.

نکته: از نظر آیت الله مکارم فقط دو نوع استحاضه وجود دارد: استحاضه کثیره و استحاضه قلیله. پس اگر زنی

خون استحاضه متوسطه ببیند در حکم قلیله است.

وظیفه مستحاضه کثیره چیست؟

مستحاضه کثیره چند وظیفه دارد:

۱- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.

- در صورتیکه خوف ضرر نباشد واجب است پیش از وضو و غسل و پس از آن از خروج خون جلوگیری کند. (از نظر آیت الله مکارم اگر جلوگیری از خروج خون سخت و مشقت آور باشد لازم نیست)

۳- در صورتی که نماز ظهر و عصر و یا مغرب و عشاء را با هم میخواند باید روزی سه غسل کند اما اگر جدا می خواند روزی پنج غسل کند.

۴- بنا بر احتیاط واجب نوار بهداشتی را عوض کند.

آیت الله مکارم و آیت الله سیستانی: عوض کردن نوار بهداشتی و مانند آن واجب نیست؛ هر چند احتیاط مستحب است.

۵- برای هر نماز یک وضو بگیرد. (وضو و غسل را هر کدام اول بگیرد صحیح است)

آیت الله مکارم: در استحاضه کثیره واجب نیست برای هر نماز وضو بگیرد بلکه احتیاط مستحب است..

آیت الله سیستانی: در استحاضه کثیره اگر زن غسل کرد و مثلاً نماز ظهر را خواند ولی قبل از نماز عصر یا در میان آن دوباره خون از پنبه به دستمال رسید، باید برای نماز عصر نیز غسل کند ولی چنانچه فاصله به قدری باشد که زن بتواند در آن میان، دو نماز یا بیشتر بخواند مثل اینکه بتواند نماز مغرب و عشاء را قبل از آنکه دوباره خون به دستمال برسد بخواند برای آن نمازها لازم نیست غسل دیگری کند و در هر صورت در استحاضه کثیره غسل از وضو کفایت می کند.

بسم الله الرحمن الرحيم

احکام بانوان ۳

استحاضه

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری
در دانشگاه علوم پزشکی
سال ۱۳۹۷
تهیه و تنظیم: طاهری

بر اساس فتاوی آیات عظام:
آیت الله العظمی امام خمینی
آیت الله العظمی سید علی خامنه ای
آیت الله العظمی سید علی حسینی سیستانی
آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

پاسخگویی به سوالات شرعی و اعتقادی:
همه روزه از ساعت ۸ صبح الی ۱۰ شب
طاهری: ۰۹۳۵۳۸۶۰۰۱۶

ولی گفتن اذان و اقامه قبل از نماز اشکال ندارد، و در نماز هم می‌تواند کارهای مستحب مثل قنوت و غیر آن را بجا آورد.

۴- زن مستحاضه اگر وظیفه‌اش این باشد که میان وضو یا غسل و نماز فاصله نیندازد ولی مطابق وظیفه‌اش رفتار نکند، باید دوباره وضو گرفته یا غسل کند و بلافاصله مشغول نماز شود.

۵- اگر مستحاضه یکی از کارهایی را که بر او واجب می‌باشد ترک کند، نمازش باطل است.

۶- اگر زن بداند خونی که از او خارج می‌شود خون زخم نیست، و چنانچه شرعاً حکم حیض و نفاس را نداشته باشد (احکام حیض و نفاس در جزوه ای جداگانه آمده است) باید به دستور استحاضه عمل کند، بلکه اگر شک داشته باشد که خون استحاضه است یا خون‌های دیگر، چنانچه نشانه آنها را نداشته باشد - بنا بر احتیاط واجب - باید کارهای استحاضه را و عشا را بخواند.

روزه زن مستحاضه: زنی که استحاضه است باید روزه خود را بجا آورد. در استحاضه کثیره روزه در صورتی صحیح است که غسل نماز مغرب و عشا شبی که می‌خواهد فردای آن را روزه بگیرد بجا آورد، و نیز در روز غسل‌هایی را که برای نمازهای روز واجب است انجام دهد. در استحاضه متوسطه اگر در روز غسلی بر او واجب است باید آن را انجام دهد و در استحاضه قلیله کارهایی که برای نماز واجب است برای روزه شرط نیست.

سوال - اگر زن مستحاضه پیش از آنکه خود را واری کند مشغول نماز شود، نمازش چه حکمی دارد؟

جواب: چنانچه قصد قربت داشته و به وظیفه خود عمل کرده مثلاً استحاضه‌اش قلیله بوده و به وظیفه استحاضه قلیله عمل نموده، نماز او صحیح است، و اگر قصد قربت نداشته یا عمل او مطابق وظیفه‌اش نبوده، مثل آنکه استحاضه او متوسطه بوده و به وظیفه قلیله رفتار کرده، نماز او باطل است.

سوال- در استحاضه متوسطه و کثیره آیا زن باید قبل از نزدیکی (همانند نماز) غسل کند؟

جواب: همان غسل نماز کافی است.

سؤال - آمیزش، طلاق، رفتن به مسجد الحرام و حرم انمّه (ع) و عبور از سایر مساجد برای مستحاضه قلیله چه حکمی دارد؟

جواب: اشکالی ندارد.

نکته ها:

۱- مستحاضه ی قلیله ای که برای هر نماز باید یک وضو بگیرد، حال اگر بعد از نماز ظهر هیچ خونی نبیند و بخواهد نماز عصر را بخواند، وضو گرفتن لازم نیست. همچنین اگر مستحاضه قلیله نماز عصر خود را بخواند و تا نماز مغرب خون نبیند، می‌تواند با همان وضو، نماز مغرب را هم بخواند.

۲- اگر خون استحاضه در اول ظهورش در باطن باشد و بیرون نیاید، وضو یا غسل زن را باطل نمی‌کند، ولی اگر بیرون بیاید هر چند کم باشد وضو و غسل را باطل می‌کند.

۳- مستحاضه قلیله بعد از وضو، و مستحاضه متوسطه بعد از غسل و وضو، و مستحاضه کثیره بعد از غسل، باید فوراً مشغول نماز شوند،

